

Fejlesztőjáték az óvodában

Beszédhanghallás, írásmozgás-koordináció,
elemi számolási készség fejlesztése játékkal
(módszertani segédlet)

Készítette:
Huszai Erzsébet
Fejlesztőpedagógus

Bevezetés

*„Készüljetez az élet komoly és szép munkájára most,
legyetek jó reménységgel,
és ne hagyjátok elvenni a kedveteket
semmitől gyerekek!
Készüljetez játszva az életre és minden munkára,
mert a játék nektek komoly foglalkozás!
Szabad foglalkozás az igaz, nem kényszerít rá senki
és nem parancsol benne senki,
hiszen akkor már úgysem érne semmit, ha parancsolnák,
de azért hasznos és jó dolog,
mert játék közben tanul az ember legtöbbet,
és legjobban kiismerheti saját magát.”*

(Kaffka Margit)

A fent olvasható idézet híven tükrözi, hogy fontos szerepet tölt be a játék a különböző kapcsolatok kialakításában a felnőtt és a gyermek élete során. A könyvhöz, vagy nevezük segédletnek, szakvizsgás szakdolgozatom adta az alapokat. 2010-ben a Fejlesztő Differenciáló Szakvizsgás képzés záróvizsgájához nem volt nehéz megválasztanom dolgozatom témáját, hiszen óvodapedagógusi oklevelem megszerzése után már tudtam, ha egyszer szakvizsgát teszek akkor szakdolgozatom nem szólhat másról, mint az óvodáskorú gyermek legfontosabb tevékenységéről, a játékról. Viszont ez a „téma” olyan sokrétű, hogy fizikai képtelenség lett volna egy dolgozaton belül feldolgozni. Ezért Lőrinczné dr. Szabó Margit tanárnő javaslatára szűkítettem a kört. Mivel a DIFER mérési eljárást szívesen alkalmazom és szeretem objektívnek tartom, ezért esett a választásom a beszédhanghallás, elemi számolási készség, írásmozgás koordináció fejlesztését „segítő” játékokra.

Nem utolsó sorban nagy hatással volt rám a szakvizsgás képzésen hallott, Nagy József: A magyar pedagógiai kultúra csödjé című írása.

Alapvető oknak tartja az olvasás, az írás, az elemi számolás készség fejlettségének hiányát. A szerző fontosnak tartja a prevenciót, a megelőzést.

Tudatos, tervszerű munkával el kell kezdeni ezeknek a készségeknek a kialakítását óvodáskorban.

Természetesen a játék, a fejlesztőjátékok segítségével, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevételével.

Dolgozatomban a játék változatosságát szerettem volna bemutatni különböző gyakorlatokkal az elméletben tanult ismereteim alapján. Szerettem volna bebizonyítani, hogy a mindennapi „fejlesztő” játék elősegíti a gyermek egészséges fejlődését, megkönnyíti az életben való helyes eligazodást. Hozzájárul érzelmi és értelmi képességeinek minőségi változásához, az olvasás tanulásához elengedhetetlen beszédhanghallás fejlődéséhez, az íráskészség, az elemi számolási készség megalapozásához.

Minden gyermek más-más adottságokkal és képességekkel kerül az óvodába. Megismerésük után tervszerűen fejlesztjük képességeiket, így lesz eredményes nevelésünk.

Fontosnak tartom, hogy a gyerekeknek minél több időt biztosítsak a szabad, spontán játékra a mindennapok során. Az évek alatt nagyon sok játékot gyűjtöttem össze, rendszereztem, amelyek most nagy segítséget jelentenek számomra.

Jó szívvel, szakmai meggyőződéssel ajánlom ezt a „segédletet” minden óvodai szakember figyelmébe, mely hitem szerint hatékonyan segítheti mindennapi nevelőmunkájukat.

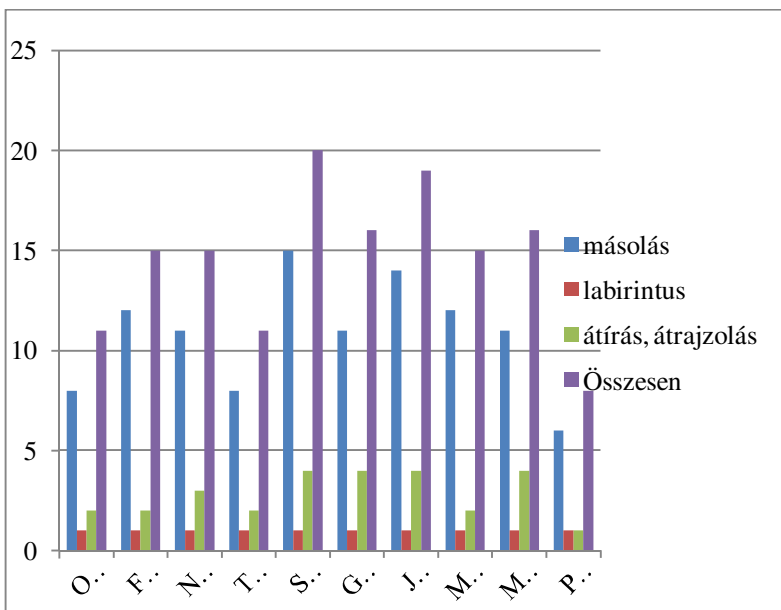
Az óvodáskorú gyermek játékának fejlődése

Az alig három éves gyermek a felnőtt személyétől nyeri az érzelmi biztonságot. A családból óvodába kerülő kiscsoportos számára az első játszótárs az óvodapedagógus. Nagy jelentősége van ebben az időszakban a testi közelségnek. Ezért olyan alkalmas játékok a népi mondókák, döcögtetők, ölben ülő játékok.

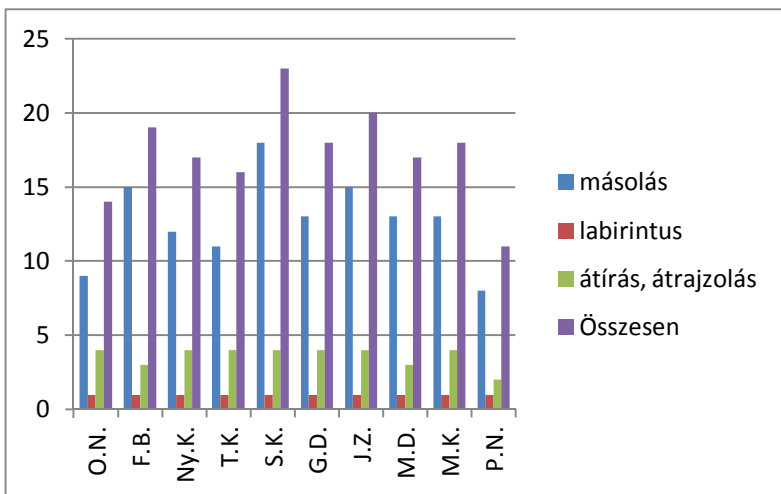
Eleinte a kisgyermek társaihoz való viszonyát az jellemzi leginkább, hogy *egy más mellett, magányosan* játszanak. Tapasztalatilag bizonyított tény, hogy az a gyerek, aki magában elmélyedten és kitartóan játszik kiskorában, az jobban tud közösen játszani, amikor idősebb lesz. Már a magányos játékban is közösségi magatartásformák alakulnak ki, mint az egymás melletti békés együttlét, az alkalmazkodás, a tárgyak közötti osztozkodás, az utánzásos tanulás, a sztereotip beszédfordulatok ismételtetése stb...

A közös játék fejlődésének első foka, amikor *gyakorló vagy konstrukciós*, esetleg valamilyen kezdetleges szerepjátékban *laza kapcsolódás van két gyerek játékában*.

A középső csoportosok körében már egyre inkább a *csoportokban történő játék* a jellemző. A társakhoz való erősebb kötődés kialakulása együtt megy végbe az anyáról és az óvónőről való leválás folyamatával. A közös konstrukciós, szerep- és szabályjátékok komoly kooperációt igényelnek. Ez jelentősen előreviszi a gyermek szocializációs érését. A gyerekek egymás gondolataihoz kapcsolódnak újabb ötleteikkel. Egy mászt stimulálják a problémamegoldásokban. Nagy igényük van az óvodapedagógus elismerésére, de nagycsoportos korukra már társaik véleménye, elismerése is nagyon fontos számukra. A közös játszás időszakában az óvodapedagógus szerepe többek között a gyerekek közötti pozitív kapcsolatok erősítése. Arra neveljük a gyerekeket, hogy a jót lássák meg egymásban, vagy ha rosszat vesznek észre, figyelmeztessék egymást, segítsenek a hibák kijavításában, leküzdésében.

A felmérés ideje: 2010. február 28-március 4.

A felmérés ideje: 2011. szeptember